

УДК 316.2 (09)

ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ СОЦІОЛОГІЇ. О.КОНТ – ЗАСНОВНИК НАУКИ «СОЦІОЛОГІЯ»

Студ. Ю.С.Столітня

Наук. керівник ст. викл. Н.В. Гребеннікова

Київський національний університет технологій та дизайну

Становлення соціології як самостійної науки, пов'язане з глибокими змінами світоглядного характеру, які відбувалися у Європі в кінці XVIII- початку XIX століття. Суспільство болісно переходило від середньовічного станово-монархічного устрою до нових форм організації економічного і політичного життя.

Термін «соціологія» є похідним від двох слів: латинського *societas* — суспільство та грецького *logos* — вчення. Отже, соціологія— це наука про суспільство. Соціологія як самостійна галузь наукового знання виникла досить пізно, у 40-х рр. XIX ст., і є порівняно молодою наукою. Однак формування і накопичення знань про суспільство та його розвиток, місце і роль у ньому людини почалося з давніх-давен, спираючись на уявлення первісних людей, відображених у міфах, легендах та героїчному епосі.

Першим, хто переглянув усталену класифікацію наук і вирізнив у ній окрему науку про суспільство, був Огюст Конт (1798—1857) - французький філософ, соціолог і популяризатор науки, засновник позитивістського напрямку, був автором численних праць з соціології. У «Ієрархії основних наук» до фундаментальних наук О. Конт відносив математику, астрономію, фізику, хімію, біологію. Серед них, на його думку, не вистачало науки про суспільство, її ще треба створити, і нею повинна стати соціологія. Предметом соціології, вважав Конт, повинна стати наука про суспільні явища. Але оскільки соціологія з'явилася пізніше інших суспільних наук, то на її частку доводиться все те, що ними не вивчається. Однак, на відміну від природничих наук, які вивчають окремі явища, соціологія повинна вивчати суспільну систему, всі соціальні процеси і явища у взаємозв'язку з усім життям суспільства.

Соціологічна теорія О. Конта складається з двох частин: соціальної статистики та соціальної динаміки. У завдання соціальної статистики входило вивчення людини, сім'ї, суспільства, умов. У соціальній динаміці О. Конт розвиває теорію суспільного прогресу, вирішальним чинником якого, на його думку, виступає духовний, розумовий розвиток людства. У завдання соціальної динаміки, входило з'ясування рушійних сил у розвитку суспільства. життя людини, всіх соціальних спільнот, в яких діє людина. На думку О. Конта, соціологія як справжня наука повинна відмовлятися від «нерозв'язних» питань, тобто таких, які неможливо ні підтвердити, ні спростувати, спираючись на факти, доступні емпіричному спостереженню.

Що стосується значення О.Конта для організованої сторони розвитку соціології, то тут можна говорити не про прями, а лише про опосередкований його вплив. Час соціології при цьому ще не настав. Як говорив сам О. Конт "коліска не може бути тронем". В його час соціологія знаходилась ще в колісці. Але сьогодні вона займає цілком гідне місце серед наук про людину, і в цьому велика заслуга О. Конта.